

Muzeum Polskich Formacji Granicznych

<https://muzeumsg.strazgraniczna.pl/muz/formacje-ochrony-granic/biografie/1918-1939/kadra/n-r/jakub-rabiega/47537/Jakub-Rabiega.html>
2024-11-23, 12:17

Jakub Rabiega - podoficer Strzelców Granicznych (1920-1921) i kawalerii WP, funkcjonariusz Straży Celnej (1922-1928), przodownik Straży Granicznej (1928-1939). Urodził się 7 lipca 1898 r. w Pomianach, pow. Kępno, w chłopskiej rodzinie Ignacego i Joanny z d. Sonek. Ukończył cztery klasy niemieckiej szkoły realnej, ale w niektórych dokumentach personalnych podawał, że z zawodu był kupcem. W księgach ewidencyjnych z 1920 r. odnotowany jako „gościnnie” czyli karczmarz.

W czasie I wojny światowej, w okresie od 14 listopada 1916 do 31 maja 1919 r. pełnił służbę w cesarskiej Armii Niemieckiej, w tym do grudnia 1918 r. walczył na froncie francuskim. Wg. relacji Kazimierza Rabiegi – jego ojciec Jakub miał „zdezercerować z armii niemieckiej i zaciągnąć się do Armii Polskiej we Francji pod dowództwem gen. Józefa Hallera („Błękitna Armia”). Miał służyć w tej formacji aż do jej rozwiązania”. Powyższego nie potwierdzają dokumenty archiwalne, m.in. nie został on odnotowany w ewidencji żołnierzy Armii gen. Hallera, znajdującej się w zasobie archiwalnym Wojskowego Biura Historycznego w Rembertowie.

Z dokumentów archiwalnych wynika, że 8 kwietnia 1920 r. przyjęto go do Wojska Polskiego i poprzez Okręgową Komendę Uzupełnień (OKU) Ostrów Wlkp. został przydzielony do służby w Strzelcach Granicznych (1920-1921). Od 9 kwietnia służył w 2 szwadronie (dowódca por. Józef Podleski) I dywizjonu 6 Pułku Strzelców Granicznych (Dowództwo Okręg Generalnego „Poznań”). Szwadron w tym czasie stacjonował w Inowrocławiu. Strzelec Rabiega początkowo pełnił w oddziale funkcję furiera (zajmował się zakwaterowaniem i dostarczaniem żywności). W kwietniu 1920 r. przedłożył dokumenty z armii niemieckiej z prośbą o przywrócenie (zweryfikowanie) stopnia wojskowego. 10 lipca 1920 r., na podstawie przedłożonej legitymacji wojskowej, rozkazem płk. Sergiusza Boguckiego (dowódcy pułku) otrzymał awans na starszego strzelca. 6 Pułk Strzelców Granicznych obsadzał w tym okresie polsko-niemiecką linię rozgraniczenia (tj. graniczną państwa polskiego) na odcinku Zduny - Siemianice. 23-25 lipca 1920 r. pułk, w związku z trudną sytuacją w kraju, po przekazaniu odcinka ochrony innym oddziałom, został skoncentrowany w Biedrusku i przerzucony na front wojny polsko-rosyjskiej (1918-1921). Zachowane listy żołdu potwierdzają, że w tym czasie st. strz. Rabiega nadal pobierał uposażenie w 6 Pułku Strzelców Granicznych. We wrześniu 1920 r. jego jednostka

ochroniała granicę polsko-niemiecką z Prusami Wschodnimi na odcinku od Augustowa do rejonu Mławy (na zachodzie) z dowództwem w Chorzeliach (dowództwo I dywizjonu w Rydzewie). W styczniu 1921 r., po rozformowaniu 6 Pułku st. strz. Rablega został przeniesiony do szwadronu zapasowego 10 Pułku Ułanów w Grajewie w celu demobilizacji. 12 maja 1921 r. zdemobilizowano go i przeniesiono do rezerwy w stopniu kaprała.

26 marca 1922 r. Jakub Rablega został przyjęty do służby w Straży Celnej. Z dniem 20 maja Dyrekcja Ceł w Poznaniu (L. dz. 3790/I/22) zatwierdziła go w stopniu starszego przodownika w X grupie uposażenia, na stanowisku pomocnika kierownika Komisariatu SC „Lipniki”. Co najmniej od 1 października 1926 r. st. przod. Rablega (nr instalacyjny 2659) pełnił służbę w Inspektoracie SC w Grudziądzu w ramach Mazowieckiego Inspektoratu SC Według szematyzmu Straży Celnej z 31 grudnia 1926 r. był p.o. kierownika Komisariatu SC „Pleszewo” (Inspektorat SC „Grudziądz”). W grudniu 1926 r. i w lutym 1927 r. czasowo kierował Komisariatem SC „Lipinki” w ramach w/w inspektoratu. Opiniowany był przez kierownictwo „na podstawie opisów służbowych w 1922 r. jako dobry funkcjonariusz SC, pomocnik kierownika komisariatu”, choć w 1928 r. oceniony był tylko dostatecznie. 31 października 1928 r. zwolniony ze służby na własną prośbę (rozkaz KSG, L. dz. 2533//28 z dn. 26 X 1928 r.).

Po utworzeniu Straży Granicznej, 1 listopada 1928 r. ponownie przyjęty do służby państwowej (rozkaz Mazowieckiego IO, L.dz. 6157/28 z dn. 27 X 1928 r.) jako st. przodownik w Komisariacie SG „Krotoszyny” w Inspektoracie Granicznym SG „Brodnica”. Rozkazem z 1 grudnia 1928 r. przeniesiony do Wielkopolskiego Inspektoratu Okręgowego SG w Poznaniu. 7 stycznia 1929 r. nadano mu numer instalacyjny 3562. W nowej strukturze został przydzielony do Placówki SG „Słupia” w Komisariacie „Gola” (z siedzibą w Bralinie), Inspektorat Graniczny SG „Ostrów”. Z dniem 5 marca 1931 r. rozpoczął trzymiesięczny kurs przeszkolenia w Centralnej Szkole SG w Górze Kalwarii.

W styczniu 1934 r. wykazywany był jako p.o. kierownika Placówki SG „Słupia” Komisariat SG „Bralin”. W okresie od 18 sierpnia do 21 grudnia 1935 r. przydzielony był na III kurs kierowników placówek I linii, organizowany w Centralnej Szkole SG w Rawie Ruskiej. 22 grudnia 1935 r. powrócił z kursu na Placówkę I linii „Słupia”.

5 marca 1939 r. został ukarany dyscyplinarnie przez kierownika Komendy SG „Bralin” Z dniem 30 kwietnia czasowo zawieszono go w czynnościach służbowych i odebrano funkcję dowódcy placówki. 17 maja ponownie zawieszono go w czynnościach służbowych: „za lekkomyślne prowadzenie mu powierzonej gospodarki kuchennej, niedokładne prowadzenie zapisków i ewidencji dotyczącej tejeż gospodarki”. Komendant komisariatu ukarał go siedmiodniowym zakazem opuszczenia koszar poza służbą.

16 czerwca 1939 r. został czasowo przeniesiony do Placówki SG „Trębaczów” Komisariat SG „Bralin” na stanowisko zastępcy dowódcy placówki. Ostatnia wzmianka w dokumentach archiwalnych dot. przod. Rablegi pochodzi z rozkazu z 2 sierpnia 1939 r. i odnosi się do przydzielenia mu sort mundurowych (czapki sukiennej).

Według relacji jego syna, Kazimierza Rabegei: „w przeddzień wybuchu wojny cała rodzina została zabrana przez brata matki, Stanisława Mierzchałę, do domu, skąd pochodziła nasza mama..., 1 września 1939 r. ojciec był na służbie w Słupi pod Bralinem. Posterunek liczył parę osób obsady. Napaść Niemców o 4 nad ranem zastała go na służbie, na którą pojechał rowerem. Został przez Niemców internowany wraz z całą załogą. O internowaniu dowiedzieliśmy się od brata ojca, Leona Rabegei, zamieszkałego w Zbuczynie koło Trębaczowa. Dotarła do nas informacja, że jest przetrzymywany przez Gestapo w Sycowie. Byliśmy bezsilni, czekaliśmy na jego powrót. Ojciec wiedział, że trójka dzieci i żona Anna przebywali w Pomianach”.

25 stycznia 1940 r. jadąc na rowerze w rejonie Goli pod Bralinem Jakub Rabegea został śmiertelnie ranny, w wyniku potrącenia przez niemiecki, wojskowy samochód ciężarowy. W ciężkim stanie odnaleźli go nieznani mieszkańcy Goli, pracujący w lesie przy wycince drewna. Według relacji Kazimierza Rabegei gospodarze „postanowili go ratować, wywieźli go wozem konnym do szpitala w Kępnie. Niestety rany okazały się zbyt wielkie i ojciec tego samego dnia zmarł”. Pogrzeb Jakuba Rabegei odbył się na cmentarzu w Trzcinicy, k. Kępna „w dn. 28 stycznia 1940 r. przy 20-stopniowym mrozie, bez mszy św. oraz możliwości wyprowadzenia ciała z kościoła. Będący wówczas w Trzcinicy ksiądz w przebraniu cywilnym, poświęcił tylko trumnę ze zwłokami, gdyż obawiał się szykan ze strony Niemców”. Jak wspominał po latach syn Kazimierz Rabegea „agenci Gestapo obserwowali nasz pogrzeb”. Jakub Rabegea pozostawił po sobie żonę Annę (z d. Mierzchała) i trójkę dzieci: Kazimierza, Cecylię i Makarego.

Ordery i odznaczenia:

- Medal Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości (1929)
- Krzyż Niepodległości (1929)
- Medal Pamiątkowy za Wojnę 1918-1921 (1929)
- Odznaka Pamiątkowa Straży Granicznej (1930)
- Brązowy Medal za Długoletnią Służbę (1938)

Opracował: **Ksawery Jasiak**, a uzupełnił **Artur Ochał** w oparciu o materiały przechowywane w **Archiwum Straży Granicznej w Szczecinie**.

Pokaż opis pliku

Pokaż opis pliku

Pokaż opis pliku

1-202 kompania
Członek Szeregu Łączności Granicznej

Muzeum Polskich Formacji Granicznych

Replikę wyśle na adres: ul. 3 Maja 31, 43-600 Żywiec.

nr	tytuł	opis
1.	Biuletyn	Innowacja techniczna
2.	Biuletyn	Wzrost poziomu techniczny
3.	Biuletyn	Wzrost poziomu techniczny
4.	Biuletyn	Wzrost poziomu techniczny
5.	Biuletyn	Wzrost poziomu techniczny
6.	Biuletyn	Wzrost poziomu techniczny
7.	Biuletyn	Wzrost poziomu techniczny
8.	Biuletyn	Wzrost poziomu techniczny

Data i podpis: 9.5.2020

Pokaż opis pliku

Pokaż opis pliku

OWERZALNA SZEREGU SZEREGU GRANICZNY

Nam=Data, Gniazdo, ...

ROKPEŁ OPIKA

Imię i nazwisko: Rabiega Jakub

Stopień: krasnowódca

Opis: ...

Muzeum Polskich Formacji Granicznych

Pokaż opis pliku

STRAŻ GRANICZNA

O.S.G. Nazwa: ...

Muzeum Polskich Formacji Granicznych

ROCZNA LISTA KWALIFIKACYJNA nr nr. 1288

Przed Szeregiem Jakub Rabiega krasnowódca.

Opis	Opis	Opis
I. Wykonywanie	II. Wykonywanie	III. Wykonywanie
Wykonywanie obowiązków służbowych...	Wykonywanie obowiązków służbowych...	Wykonywanie obowiązków służbowych...
Wykonywanie obowiązków służbowych...	Wykonywanie obowiązków służbowych...	Wykonywanie obowiązków służbowych...
Wykonywanie obowiązków służbowych...	Wykonywanie obowiązków służbowych...	Wykonywanie obowiązków służbowych...
Wykonywanie obowiązków służbowych...	Wykonywanie obowiązków służbowych...	Wykonywanie obowiązków służbowych...
Wykonywanie obowiązków służbowych...	Wykonywanie obowiązków służbowych...	Wykonywanie obowiązków służbowych...
Wykonywanie obowiązków służbowych...	Wykonywanie obowiązków służbowych...	Wykonywanie obowiązków służbowych...
Wykonywanie obowiązków służbowych...	Wykonywanie obowiązków służbowych...	Wykonywanie obowiązków służbowych...

Data i podpis: 2020

Pokaż opis pliku